

Załącznik nr 2
do uchwały Nr 2323/44/2018 r.
Krajowej Rady Biegłych Rewidentów
z dnia 31 lipca 2018 r.

FINANSE I RACHUNKOWOŚĆ - WYKAZ ZAGADNIEŃ ISTOTNYCH DLA BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO, KTÓRE SKŁADAJĄ SIĘ NA EGZAMIN Z PRAWA GOSPODARCZEGO OBOWIĄZUJĄCEGO W RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

I. FINANSE
I.1 Finanse publiczne
I.1.1. Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych. I.1.2. System finansowy jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych, agencji wykonawczych i instytucji gospodarki budżetowej. I.1.3. Budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego, w tym zasady uchwalania i wykonywania.
I.2. Finanse banków i innych instytucji finansowych
I.2.1. Banki hipoteczne. I.2.2. Rola Banku Gospodarstwa Krajowego. I.2.3. Spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe. I.2.4. Inne instytucje finansowe. I.2.5. Tworzenie, przeznaczenie, wykorzystanie, inne operacje i pozycje wpływające na poziom funduszy własnych poszczególnych rodzajów podmiotów. I.2.6. Zasady wyznaczania wymogów kapitałowych. I.2.7. Bufory kapitałowe – uwarunkowania stosowania, zasady kalkulacji, normy regulacyjne. I.2.8. Domiar kapitałowy – definicja oraz zakres stosowania. Obowiązujące normy kapitałowe, poszczególne składowe, ich poziom oraz sposób obliczania, w tym zasady kalkulacji współczynnika wypłacalności. I.2.9. Wiążące normy ostrożnościowe, określające dopuszczalne ryzyko w działalności banku. I.2.10. Limity wewnętrzne, normy koncentracji oraz pozostałe normy regulacyjne. I.2.11. Emisja bankowych papierów wartościowych, emisja listów zastawnych, rozliczenia pieniężne – wymagania regulacyjne. I.2.12. Uczestnictwo podmiotów finansowych w systemie bezpieczeństwa. System gwarancji depozytów – aspekty finansowe oraz obowiązki informacyjne.
I.3. Finanse zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji
I.3.1. System ubezpieczeń majątkowych i osobowych (formy organizacyjno-prawne prowadzenia działalności ubezpieczeniowej, istota i rodzaje ubezpieczeń). I.3.2. Rezerwy techniczno- ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności i dla celów rachunkowości.
I.4. Elementy rynku finansowego i jego instrumenty
I.4.1. Rynek pieniężny. I.4.2. Rynek kapitałowy. I.4.3. System zorganizowanego obrotu instrumentami finansowymi.

<p>I.4.4. Fundusze inwestycyjne. I.4.5. Fundusze emerytalne. I.4.6. Rodzaje instytucji finansowych i ich funkcje i zasady działania. I.4.7. System nadzoru nad rynkiem finansowym.</p>
<p>II. RACHUNKOWOŚĆ</p>
<p>II.1. Rachunkowość finansowa jednostek, w tym spółek publicznych – według ustawy o rachunkowości (UoR) i MSR¹ (z wyłączeniem jednostek prowadzących działalność na podstawie prawa bankowego, ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, przepisów o funduszach inwestycyjnych, ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, ustawy o instytucjach płatniczych oraz ustawy o działalności ubezpieczeniowej, ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych i ustawy o finansach publicznych)</p>
<p>II.1.1. Wycena początkowa, bieżąca i bilansowa poszczególnych składników aktywów i pasywów (przy założeniu kontynuacji działania, w warunkach utraty kontynuacji działania, wyrażonych w walutach obcych). II.1.2. Ujęcie w księgach rachunkowych i prezentacja w bilansie zdarzeń związanych z działalnością operacyjną, inwestycyjną i finansową. II.1.3. Ujęcie w księgach rachunkowych i prezentacja w sprawozdaniu finansowym różnic pomiędzy wyceną bieżącą a wyceną bilansową aktywów i pasywów. II.1.4. Księgowe ujęcie i prezentacja w sprawozdaniu finansowym procesu sprzedaży produktów i towarów. II.1.5. Wycena, ujęcie w księgach rachunkowych i prezentacja w sprawozdaniu finansowym pozostałej działalności operacyjnej. II.1.6. Wycena, księgowe ujęcie i prezentacja w sprawozdaniu finansowym operacji finansowych. II.1.7. Ustalanie wyniku finansowego i jego rozliczanie. II.1.8. Zasady wyceny, ujmowania i prezentacji w sprawozdaniu finansowym wybranych zagadnień (w szczególności takich jak: umowy długoterminowe, leasing, utrata wartości aktywów, odroczone podatki dochodowe, dotacje rządowe, udziały we wspólnych przedsięwzięciach, instrumenty finansowe, w tym także wbudowane instrumenty pochodne, obrót wierzytelnościami zmiany zasad rachunkowości i odstępowania od nich, zdarzenia po dacie bilansu, błęd lat ubiegłych). II.1.9. Szczególne wymagania wobec rachunkowości spółek publicznych.</p>
<p>II.2. Rachunkowość finansowa jednostek prowadzących działalność na podstawie prawa bankowego, ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, przepisów o funduszach inwestycyjnych, ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych oraz ustawy o instytucjach płatniczych – według UoR-i MSR.</p>
<p>II.2.1. Wycena początkowa, bieżąca i bilansowa poszczególnych aktywów i pasywów. II.2.2. Ujęcie w księgach rachunkowych zdarzeń gospodarczych specyficznych dla działalności bankowej, maklerskiej, inwestycyjnej, spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych i instytucji płatniczych (w szczególności związanych z: rozliczeniami pieniężnymi krajowymi i transgranicznymi oraz innymi operacjami bankowymi, rozrachunkami z bankiem centralnym, z podmiotami rynku finansowego i z pozostałymi jednostkami, instrumentami finansowymi, aktywami przejętymi za długi zobowiązaniami finansowymi, w tym z tytułu depozytów, zobowiązaniami warunkowymi, w tym z tytułu udzielonych zabezpieczeń oraz wynikającymi z tytułu operacji kupna-sprzedaży z klauzulą odkupu, przychodami i kosztami z tytułu odsetek, prowizji oraz innymi operacjami wpływającymi na wynik na działalności bankowej, maklerskiej, inwestycyjnej, spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych i instytucji płatniczych, kosztami działania banku, funduszu, firmy inwestycyjnej (w tym domu maklerskiego, banku prowadzącego działalność maklerską), spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, instytucji płatniczej, dokonywaniem odpisów z tytułu utraty wartości należności i ich aktualizacją oraz tworzeniem i rozwiązywaniem rezerw, operacjami maklerskimi i dokonywanymi w funduszach inwestycyjnych, w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych oraz instytucjach płatniczych. II.2.3. Specyfika inwentaryzacji w bankach, domach maklerskich, funduszach inwestycyjnych, spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych i instytucjach płatniczych. II.2.4. Wycena i księgowe ujęcie operacji pochodnymi instrumentami finansowymi oraz stosowanie rachunkowości zabezpieczeń. II.2.5. Ustalanie wyniku finansowego i jego rozliczanie. II.2.6. Szczegółowe zasady rachunkowości dla firm inwestycyjnych i instytucji płatniczych.</p>

¹ Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR) w rozumieniu ustawy z dnia 29.09.1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047).

II.3. Rachunkowość finansowa jednostek prowadzących działalność na podstawie ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych – według UoR i MSR
<p>II.3.1. Ujęcie w księgach rachunkowych zdarzeń gospodarczych specyficznych dla działalności ubezpieczeniowej, w szczególności w obszarze operacyjnym, lokacyjnym i reasekuracji.</p> <p>II.3.2. Ustalanie wyniku technicznego i wyniku finansowego netto.</p> <p>II.3.3. Specyficzne zagadnienia rachunkowości funduszy emerytalnych.</p>
II.4. Rachunkowość jednostek sektora finansów publicznych
<p>II.4.1. Rachunkowość jednostek sektora finansów publicznych posiadających osobowość prawną.</p> <p>II.4.2. Rachunkowość budżetowa, w tym jednostek samorządu terytorialnego.</p>
II.5 Rachunkowość jednostek w szczególnych sytuacjach – według UoR i MSR
<p>II.5.1. Zakładanie i przekształcanie jednostek gospodarczych.</p> <p>II.5.2. Łączenie, podział i przejęcia spółek.</p> <p>II.5.3. Postępowanie restrukturyzacyjne, likwidacja, upadłość jednostek gospodarczych.</p>
II.6. Rachunek kosztów
<p>II.6.1. Określenie oraz zastosowanie uproszczeń w ewidencji i rozliczaniu kosztów.</p> <p>II.6.2. Elementy składowe kosztu i wytworzenia produktów.</p> <p>II.6.3. Kalkulacja kosztu wytworzenia produktów przy uwzględnieniu niewykorzystanych zdolności produkcyjnych.</p>
III. SPRAWOZDAWCZOŚĆ FINANSOWA
III.1. Ogólne zasady sporządzania sprawozdań
<p>III.1.1. Normy (zasady) sprawozdawczości finansowej według UoR i MSR.</p> <p>III.1.2. Proces sporządzania sprawozdań finansowych.</p> <p>III.1.3. Terminy i tryb sporządzania i zatwierdzania rocznych sprawozdań finansowych (jednostkowych, łącznych, skonsolidowanych).</p> <p>III.1.4. Odpowiedzialność w zakresie sprawozdawczości finansowej.</p>
III.2. Roczne i śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe banków, zakładów ubezpieczeń i innych instytucji finansowych oraz pozostałych jednostek
<p>III.2.1. Części składowe sprawozdań finansowych.</p> <p>III.2.2. Ciągłość bilansowa, układ bilansu/sprawozdania z sytuacji finansowej i treść ekonomiczna poszczególnych jego części.</p> <p>III.2.3. Okresy objęte rachunkiem zysków i strat/sprawozdaniem z całkowitych dochodów, jego układ i treść ekonomiczna poszczególnych części i pozycji.</p> <p>III.2.4. Informacje dodatkowe obejmujące wprowadzenie do sprawozdania finansowego oraz dodatkowe informacje i objaśnienia.</p> <p>III.2.5. Rachunek przepływów pieniężnych- jednostki zobowiązane do jego sporządzania, rodzaje przepływów, treść ekonomiczna poszczególnych wielkości i pozycji.</p> <p>III.2.6. Zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym-treść zestawienia, jednostki zobowiązane do jego sporządzenia, treści ekonomiczne poszczególnych pozycji zestawienia.</p> <p>III.2.7. Sprawozdanie z działalności jednostki, w tym emitentów papierów wartościowych dopuszczonych do publicznego obrotu lub ubiegających się o ich dopuszczenie- cele sprawozdania, zakres informacji ujawnianych w sprawozdaniu, jednostki zobowiązane do jego sporządzania.</p> <p>III.2.8. Sprawozdanie/oświadczenie na temat informacji niefinansowych - cele sprawozdania/oświadczenia, zakres ujawnianych informacji, jednostki zobowiązane do jego sporządzania.</p> <p>III.2.9. Sprawozdanie z płatności na rzecz administracji publicznej- cele sprawozdania, zakres informacji ujawnianych w sprawozdaniu, jednostki zobowiązane do jego sporządzenia.</p> <p>III.2.10. Części składowe sprawozdania finansowego jednostki, w skład której wchodzi wewnętrzne jednostki sporządzające samodzielnie sprawozdania finansowe.</p> <p>III.2.11. Wymagania prawa podatkowego odnoszące się do jednostkowych rocznych sprawozdań finansowych.</p>
III.3. Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe grupy kapitałowej
<p>III.3.1. Podmioty zobowiązane do sporządzania rocznych skonsolidowanych sprawozdań finansowych.</p> <p>III.3.2. Elementy rocznych skonsolidowanych sprawozdań finansowych.</p> <p>III.3.3. Warunki zwolnienia od sporządzania sprawozdania skonsolidowanego.</p> <p>III.3.4. Metody konsolidacji.</p>

- III.3.5. Metoda pełna, w tym obowiązki członków grupy kapitałowej w zakresie terminów sporządzania jednostkowych rocznych sprawozdań finansowych oraz stosowania w nich jednakowych zasad wyceny aktywów i pasywów; eliminacja obrotów i niezrealizowanych wyników wewnątrzgrupowych; ujmowanie dywidend; ustalanie, rozliczanie i ewidencjonowanie wartości firmy i ujemnej wartości firmy/zysku z okazynego nabycia; kapitał z aktualizacji wyceny; udziały mniejszościowe/udziały niekontrolujące.
- III.3.6. Metoda proporcjonalna, w tym zakres stosowania; zasady i tytuły wyłączeń; wartość firmy, ujemna wartość firmy, rozliczenie wartości firmy.
- III.3.7. Metoda praw własności, w tym zakres stosowania; wycena udziałów na dzień rozpoczęcia wywierania znaczącego wpływu; wycena udziałów na koniec roku obrotowego i w następnych okresach sprawozdawczych; zasady ustalania i rozliczania wartości firmy i ujemnej wartości firmy/zysku z okazynego nabycia; wyłączenia.
- III.3.8. Konsolidacja grup mieszanych.
- III.3.9. Test na utratę wartości firmy.
- III.3.10. Dokumentacja konsolidacyjna.
- III.3.11. Specyficzne problemy konsolidacji, w tym waluta funkcjonalna i prezentacji; ustalanie różnic kursowych z tytułu konsolidacji; różne systemy sprawozdawcze.

III.4. Obowiązki informacyjne spółek, których akcje znajdują się w publicznym obrocie oraz innych emitentów papierów wartościowych

- III.4.1. Obowiązki informacyjne spółek notowanych na głównym rynku GPW.
- III.4.2. Obowiązki informacyjne spółek notowanych na rynku NewConnect.
- III.4.3. Obowiązki informacyjne inwestorów posiadających znaczące pakiety akcji oraz władz spółek.
- III.4.4. Obowiązki informacyjne innych emitentów papierów wartościowych.